

DRAUGAS

PERIODICALS
October 31,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 31, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10/30/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.212
Kaina 50 c.

Krikščionys demokratai nusprendė vienytis

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) taryba šeštadienį paskelbė siekianti susijungti su Kazio Bobelio vadovaujama Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga (LKDS).

LKDP taryba priėmė rezoliuciją, kuria pavedama partijos vadovui tirti konsultacijas su LKDS bei parengti partijos susijungti būtinus dokumentus.

Kaip dienraščiui „Respublika“ sakė LKDP valdybos pirmininkas, laikinasis užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, tikrasis dviejų krikščioniškų partijų jungimasis galėtų būti pradėtas kitų metų sausį. LKDP tada ketina rengti neeilinę konferenciją ir tikisi, kad tuo pat metu savo konferenciją surengs LKDS.

Krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas K. Bobelis anksčiau sakė, jog iš principo jau yra sutarta dėl LKDP ir

KDS vienyjimosi, o LKDP siūlo jam imtis vadovauti suvienytai partijai.

1996-2000 m. Seime daugumą su konservatoriais sudarė LKDP, spalio 8 d. vykusiose Seimo rinkimuose daugiamandatėje apygardoje neįveikė 5 proc. ribos. Į Seimą pateko tik du šios partijos nariai, išrinkti vienmandatėse apygdose.

Atskirai rinkimuose dalyvavusi Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga taip pat neįveikė rinkimų ribos. Į Seimą buvo išrinkti vieninteliai jos narys — partijos pirmininkas K. Bobelis.

Trečioji krikščioniškosios demokratijos atstovė — nuo LKDP atskilusi Modernių krikščionių demokratų sąjunga daugiamandatėje apygardoje rinkimuose nedalyvavo, tačiau du šios partijos atstovai buvo išrinkti į Seimą kitų partijų sąrašuose, o trečiasis — vienmandatėje apygardoje.

Naujajame Seime — aštuoni milijonieriai

Vilnius, spalio 28 d. (BNS) — Lietuvos Seime, kuriame po spalį vykusių rinkimų pasikeitė 100 parlamentarų iš 141, yra ir aštuoni milijonieriai, šeštadienį rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Turtingiausias Seimo narys — 41 metų Kėdainių „Vikondos“ susivienijimo prezidentas ir savininkas Viktoras Uspaskichas. Ekonomikos komiteto pirmininku išrinkto verslininko turtas (60 mln. litų) viršija metinį Seimo biudžetą, siekiantį 56 mln. litų.

Greta šarvuoto „Mercedes-Benz“, kuriuo į Seimą iš Kėdainių atvyksta asmens sargybinių lydimas V. Uspaskichas, kukliai atrodo net Seimo pirmininko tarnybinis BMW limuzinas.

Be V. Uspaskicho, Seime dabar posėdžiauja dar septyni milijonieriai. Antroje vietoje — Valstiečių partijos pirmininkas 31 metų Ramūnas Karbauskis (4,8 mln. litų), trečioje — pirmą kartą į Seimą patekęs buvęs valstybės komunistinės jaunimo sąjungos vadovas, LDDP narys 44 metų Alfonsas Macaitis (3 mln. litų) ir 48 metų socialliberalas Kęstutis Skamarakas (2 mln. litų).

Po milijoną yra užgynę krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas — iš emigracijos JAV į Lietuvą prieš aštuonerius metus sugrįžęs gyventi daktaras Kazys Bobelis, Socialdemokratinės koalicijos frakcijos nariai Jonas Budrevičius bei liberalai 38 metų Saulius Lapėnas ir 43 metų palangiškis Raimundas Palaitis.

„Lietuvos rytas“ taip pat pastebi, kad naujasis Seimas, lyginant su ankstesnių kadencijų parlamentais, atjaunėjo. Prieš 4 metus išrinktų Seimo narių amžiaus vidurkis buvo 49,2, šiemet nesiekia nė 48 metų. Jauniausias — klaidietis liberalas Eligijus Masilius, kuriam tėra 26 metai.

Didžioji dalis parlamentarų, 125 — lietuviai. Į Seimą taip pat išrinkti 8 rusai, 6 lenkai, vienas baltarusis. Socialliberalas J. Čiulevičius savo tautybę nenurėdė. Klausimai apie tautybę Seimo nariams

buvo neprivalomi.

Tarp išrinktųjų — 31 inžinierius ir 24 ekonomistai. Žemės ūkio specialistų yra 12, medicų — 11, fizikų — 8, teisininkų — 7. Žurnalistų, pedagogų bei kultūrinių renginių organizatorių — po šešis. Seime dirbs keturi istorikai, tiek pat politologų, trys filosofai, trys architektai ir du lakūnai.

Istatymų leidžiamajai valdžiai atstovauja po vieną matematiką, biologą, psichologą, chemiką. Seimas taip pat turės savo chorvedį, laivavedį, choreografo ir teologijos magistrą.

Didžioji dauguma parlamentarų turi aukštojo mokslo baigimo diplomus. Aukštojo mokslo nebaigė tik trys Seimo nariai. Rusų sąjungos atstovas Jurgis Utovka baigė praešinę technikos mokyklą, jo kolega iš tos pačios Socialdemokratinės koalicijos frakcijos Stasys Krušinskas, kaip ir Laisvės sąjungos vadovas Vytautas Štusauskas, mokėsi technikumuose.

Šiemet, palyginti su 1996-aisiais, Seime beveik perpus sumažėjo moterų — nuo 24 iki 15. Aštuonios iš penkiolikos — išsiskyrusios.

* Į valdžios olimpą patekęs Artūras Paulauskas stengiasi, kad naujovės kuo mažiau darytų įtaką jo šeimai, rašo „Respublika“. Naujojo Seimo pirmininko A. Paulausko žmona Jolanta nenorėtų per ateinančius 4 metus palikti namų Tarandėje ir kraustyti į valdišką rezidenciją Turniške, tačiau Paulauskai dar nėra galutinai nusprendę, kur gyvens. Šiuo metu Vadovybės apsaugos departamento darbuotojai Seimo vado namą saugo sėdėdami šalia stovinčiame automobilyje. Jei Paulauskai į Turniškes nesikraus, prieš namo bus pastatytas apsaugos postas, kambaryuose ir kieme sumontuotos aplinkos stebėtinės vaizdo kameros. Ankstesni Seimo pirmininkai Vytautas Landsbergis ir Česlovas Juršėnas į Turniškes nesikėlė — liko gyventi daugiaaukščių namų butuose. Kadangi čia nebuvo galimybės įrengti apsaugos postų, jie, anot VAD

Kiekvieną dieną po 10-12 tonų penkiasdešimt pavadinimų duonos ir pyrago gaminių į aplinkinių rajonų bei Kauno ir Vilniaus parduotuves išveža Lietuvos ir Rusijos Uždarnosios akcinės bendrovės „Vivelija“ duonkėpiai. Šiemet kėpykloje sukurta per 50 naujų darbo vietų, kepimo padalinėje įrengtos naujosios kepimo krosnys, pasitelkta kompiuterinė technika. Visa „Vivelijos“ produkcija — ekologiškai švari, miltus kepejai perka iš patikimo verslo bendrininko — Panevezio grūdų perdirbimo įmonės.

Nuotra. „Vivelijos“ darbuotojos rodo naujausių sausainių pavyzdžius.

Vladimiro Guleviciaus (Elta) nuotr.

Prezidentūroje baigiamos ministrų portfelių dalybos

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Lietuvos prezidentūroje prasidėjo prezidento Valdo Adamkaus ir Naujosios politikos vadovų — socialliberalo Seimo pirmininko Artūro Paulausko ir paskirtos premjero liberalo Rolando Pakso susitikimas, kuriame baigiamas derinti naujosios vyriausybės narių sąrašas.

Remiantis paskutiniais BNS pranešimais, Seimo vadovas A. Paulauskas nepaneigė informacijos, kad Gintautas Kniukšta atsisakė kandidatuoti į žemės ūkio ministrus. „Jis pajuto didelį psichologinį spaudimą ir yra susvyravęs“, kalbėjo Seimo vadovas. Pats G. Kniukšta po susitikimo su A. Paulausku pirmadienį sakė, kad nutarė nekandidatuoti į ministrus. „Supratau, kad liberalai yra nusiteikę vykdyti labai liberalią žemės ūkio politiką, ir nusprendžiau pasitraukti ir nebekandiduoti į šį postą“, kalbėjo buvęs kandidatas.

Tapti žemės ūkio ministru nesutinka ir kitas socialliberalų pasirinktas kandidatas — parlamentaras Jeronimas Kraujelis.

Pirmadienį priešpiept socialliberalai į žemės ūkio ministerijos vadovo postą tebesvarstė dvi — buvusio žurnalisto, Seimo nario Gintauto Kniukštos bei Seimo kaimo reikalų komiteto pirmininko Jeronimo Kraujelio — kandidatūras. Kaip žinoma, G. Kniukštos kandidatūrą liberalai ir prezidentūra įvertino skeptiškai.

Iš viso, pagal koalicijos sutartį, socialliberalai į vyriausybę gali deleguoti 6 ministrus.

Pasak paskutinių Eltos pranešimų, velų pirmadienio vakarą dėl vyriausybės sudarymo baigęs konsultacijas su Naujosios politikos koalicijos vadovais, prezidentas Valdas Adamkus pasirašė dekretą, kuriuo patvirtino vyriausybės sudėtį. Dekrete įvardyti dvylika iš trylikos ministrų vardų. Prezidentas kol kas nepaskyrė aplinkos ministro, kad direktoriaus Raimundo Kairio, buvo saugoti „kitomis priemonėmis“.

dangi, kaip jis teigė žurnalistams, tai yra jam labai artima sritis, ir jis dar nori susitikti su dviem kandidatais vadovauti šiai ministerijai — tai yra Vilniaus vicemeras Algirdas Kudzys ir Seimo narys Henrikas Žukauskas.

Kitoms ministerijoms vadovaus: Ūkio — Eugenijus Maldeikis, Finansų — Jonas Lion-

ginas, Susisiekimo — Gintaras Striaukas, Kultūros — Gintautas Kėvišas, Krašto apsaugos — Linas Linkevičius, Teisingumo — Gintautas Bartkus, Švietimo ir mokslo — Algirdas Monkevičius, Užsienio reikalų — Antanas Valionis, Sveikatos apsaugos — Vinsas Janušonis, Vidaus reikalų — Vytautas Markevičius, Žemės ūkio — Kęstutis Kristinaitis, Socialinės apsaugos ir darbo — Vilija Blinkevičiūtė.

Kauno miesto taryboje — netikėtas perversmas

Kaunas, spalio 30 d. (BNS) — Pirmadienį posėdžiavusi Kauno miesto taryba iš pareigų atleido du vicemerus — socialliberalą Eriką Tamašauską ir neseniai iš Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) pasitraukusį Gediminą Jankų.

Dalis tarybos narių vicemerams pateikė apkaltą dėl tarnybinių įgaliojimų viršijimo ir tarnybines etikos nesilaikymo. Tarybos nariai kaltino E. Tamašauską sužlugdžius derybas su švedų bendrove „Vatensfal“ dėl miesto šilumos ūkio pertvarkymo. G. Jankui buvo pareikštas nepasitikėjimas dėl nepatenkinamo darbo vadovaujant sporto ir kultūros reikalams bei dėl neetiško elgesio su kolegomis tarybos nariais.

Už vicemerų atstatydinimą balsavo 25 tarybos nariai iš 41. Balsavime nedalyvavo Naujosios sąjungos ir liberalų atstovai.

E. Tamašauskas pažadėjo šį sprendimą apskųsti teismui, nes mano, kad jam pateikti kaltinimai yra nepagrįsti. Pirmadienį Kauno taryba patvirtino į Seimą išrinkto Kauno mero, LLS vado Vytauto Štusausko atstatydinimą. V. Štusauskas liko miesto tarybos nariu.

Naujoju Kauno miesto meru išrinktas Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) narys, buvęs krepšininkas Gediminas Budnikas. Kauno miesto tarybos posėdyje už jo kandidatūrą balsavo 26 tarybos nariai, prieš — 12. Renkant merą, buvo pasiūlytas tik vienas kandidatas.

G. Budnikas, 56-erių, į Kauno tarybą išrinktas trečiąjį

metą.

1962-1973 m. jis žaidė krepšinį Kauno „Žalgiryje“ ir Lietuvos rinktinėje. G. Budnikas dirbo direktoriaus pavaduotoju akcinėje bendrovėje „Kauno verpimo fabrikas“. Prieš tai daugiau kaip 30 metų jis dirbo „Drobės“ fabrike.

G. Budniko kandidatūrą į mero postą pasiūlė buvęs Kauno meras, LLS vadovas Vytautas Štusauskas. Renkant merą, balsuota slapta. Tačiau manoma, kad G. Budniką parėmė LLS, konservatoriai, jaunlietuviai ir socialdemokratai.

Paklaustas apie mero komandą, G. Budnikas atsakė, kad „joje dirbs gabiausi tarybos nariai“.

* Naujoju Palangos meru išrinktas 42 metų socialliberalas Egidijus Rimkus. Jis pakeitė į Seimą išrinktą liberalą Raimundą Palaitį. E. Rimkus per mero rinkimus Palangos miesto tarybos posėdyje įveikė savo varžovą liberalą Vytautą Stalmoką trijų balsų persvara. E. Rimkus iki šiol dirbo Palangos vicemeru. Anksčiau jis vadovavo reabilitacijos klinikai.

* Rusijos premjeras Michail Kasjanov pasveikino paskirtąjį Lietuvos premjerą Rolandą Paksą. Kaip pranešė Rusijos ambasada Lietuvoje, M. Kasjanov sveikinime pabrėžiamas įsitikinimas, kad bendromis pastangomis abiejų valstybių labui bus įgyvendintas Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo potencialas, siekiant ekonomikos augimo, pastovumo ir saugumo Baltijos regione.

Antanas Mockus — Kolumbijos sostinės meras

Bogota, spalio 30 d. (BNS) — Lietuvių kilmės Kolumbijos politikas Antanas Mockus, kadaise viešai rodęs savo pasturgalį ir susituokęs tigrų narve, sekmadienį išrinktas Kolumbijos sostinės Bogotos meru.

A. Mockus 1995-1997 m. jau buvo šio 7 milijonus gyventojų turinčio Lotynų Amerikos miesto meru. Jis pirmą kartą atsistatydino, kad 1998 m. dalyvautų Kolumbijos prezidento rinkimuose, tačiau patyrė nesėkmę.

Sekmdienį vykusiuose Kolumbijos savivaldybių ir provincijų valdžios rinkimuose, kuriuose buvo renkami maždaug 1,000 merų ir 12,000 savivaldybių narių, A. Mockus kandidatavo kaip nepriklausomas kandidatas.

Per rinkimų kampaniją A. Mockus surengė simbolinį Bogotos gyventojų „atsiprašymo“ renginį už tai, kad prieš porą metų atsistatydino iš mero posto. Vilkedamas kostiumą, jis įbėrė į fontaną, o vietos indėnų vadas išpylė jam ant galvos kubilą vandens. Šis veiksmas taip pat turėjo reikšti atsiprašymą už prievartinį in-

dėnų krikštą per ispanų įsiveržimą.

Rinkimuose A. Mockus įveikė pagrindinį varžovą — buvusį Kolumbijos užsienio reikalų ministrą Maria Emma Mejia.

48 metų A. Mockus, kuris yra matematikos dėstytojas, išgarsėjo savo ekscentriškais poelgiais. Kartą, būdamas Nacionalinio universiteto rektoriumi, per paskaitą jis nepajėgė sutramdyti įstriukšmavusių studentų ir atsuko į auditoriją apnuogintą pasturgalį. Savo vestuves A. Mockus surengė cirko arenoje, narve su tigrais, o po sutuoktųjų išjojo ant dramblio. 1998 m. per prezidento rinkimų kampaniją jis išpylė ant savo priešininko Horacio Serpa stiklinę vandens.

A. Mockaus teigimu, jo pagrindinis tikslas — kad Bogotos gyventojai taptų geresniais piliečiais. Tačiau mero laukia sudėtinga tikrovė, nes Bogota kenčia nuo transporto kamščių, užterštumo, klestinčių nusikaltėlių ir gausybės pilietinio karo pabėgėlių.

Seimo vadovas sveikina parlamentinių santykių su Rusija plėtrą

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas teigia esąs įsitikinęs, kad būtina plėtoti „glaudžius parlamentinius santykius“ su Rusija.

Kaip spaudos konferencijoje pirmadienį pareiškė A. Paulauskas, „su Rusija, kaip ir su visomis šalimis, būtina plėtoti glaudžius parlamentinius santykius“. Anot Seimo pirmininko, ši parlamento valia pažymėta ir praėjusią savaitę priimtoje Seimo rezoliucijoje dėl užsienio politikos tęstinumo, kurią pateikė konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis.

Rezoliucijoje pabrėžiami Lietuvos užsienio politikos tikslai — siekimas 2002 m. būti pakviestai į NATO, 2004 m. — į Europos Sąjungą bei geros kaimynystės santykiai.

Seimo pirmininkas, paklaustas, kaip vertina galimybes įgyvendinti įstatymą dėl sovietų okupacijos padarytos žalos atlyginimo, teigė, kad „įstatymas savo dvasia atspindi referendumo nuostatas“.

Kaip žinoma, 1992 m. per referendumą dauguma Lietuvos gyventojų balsavo už buvusios sovietinės kariuomenės išvedimą ir padarytos žalos atlyginimą. „Šis įstatymas gali

gyvuoti“, sakė A. Paulauskas. Remiantis birželį Seimo priimtu SSRS okupacijos žalos atlyginimo įstatymu, Lietuva turėjo įvertinti okupacijos žalą ir pradėti su SSRS teisių perėmėja Rusija derybas dėl jos atlyginimo. Speciali vyriausybės komisija įvertino žalą 20 mlrd. dolerių, ir Andriaus Kubiliaus vyriausybė žengdama vieną paskutinių savo žingsnių, praėjusią savaitę pavedė URM įtraukti šį klausimą į kito Lietuvos ir Rusijos tarpvyriausybės komisijos posėdžio darbotvarkę. Posėdžio data dar nenustatyta.

* Jeigu rytoj vyktų prezidento rinkimai, daugiausia balsų gautų Valdas Adamkus, skelbia žurnalas „Veidas“, kurio užsakymu viešosios nuomonės ir rinkų tyrimo studija „Spinter“ atliko gyventojų telefoninę apklausą. Už V. Adamkų balsuotų 44 proc., Rolandą Paksą — 15,7 proc. Artūrą Paulauską — 12,1 proc., Vytenį Andriukaitį — 5,2 proc. apklaustųjų. 23 proc. kol kas neapsisprendė, už kurį kandidatą balsuotų.

* Buvusios 1996-2000 m. kadencijos parlamentari, vairuodami tarnybinius automobilius, kasmet pateko į maždaug 100 draudiminių įvykių. Prie tokių įvykių priiskiriami ir smulkus remonto atvejai — padangų remontas, smulkių gedimų taisymas. Per kadenciją parlamentari pateko į 120-160 rimtesnių automobilių, kuriuose žuvo net keli žmonės. Už apdraustų automobilių remontą draudimo bendrovės Seimo automobilių ūkiui per tą laiką grąžino daugiau kaip 400,000 litų.

KALENDORIUS

Spalio 31 d.: Benignas, Lucile, Mastvilas, Sarge, Tanvilė, Volfgangas. Halloween šventė (JAV).

Lapkričio 1 d.: Visi Šventieji. Audrius, Gydauskas, Kirenija, Licinijus, Milvydė, Vaiva, Zygaudas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

TAUKAI — SMEGENŲ SKERDIKAI

J. ADOMAVIČIUS, M.D.

Riebus maistas žudo smegenis per kraujotakos sutrikimą ir gaminimą milijonų laisvųjų radikalų, kurie žudo visas kūno ląsteles, neišskiriant smegenų.

Per barzdą taukų varvini- mas užkemša arterijas blogu- ju cholesteroliu, kuris sumaži- na smegenų arterijų elasti- kumą.

Taukuose plaukią cepelinai sukelia daugybę laisvųjų ra- dikalų, nes riebalai labai grei- tai, tiesiog akimirksniu, oksiduojasi ir genda, o sugedu- siuose riebaluose yra labiau- siai žalojančių laisvųjų radikalų.

Kai jie paliečia smegenų lą- steles — neuronus, žaloja juos ir pradeda nužudyti. Smegenų ląstelės yra labai jautrios tiems radikalams, dėl to, kad ląstelių sudėtyje yra 60 proc. riebalų. Taip ir išeina, kad dalis smegenų ima gesti dėl oksidacijos žmogui gyvenant.

Riebalų yra visokių rūšių — vieni jų daug blogesni, negu kiti. Yra trys pagrindinės rie- balų rūšys: labiausiai žalingi — prisotintieji — „saturated“, mažiau žalingi — daugiariopai neprisotintieji — „polyunsaturated“ ir mažiausiai žalingi — vieneriopai neprisotintieji — „monounsaturated“.

Ką reiškia prisotintas — „saturated“? Tas reiškia, kad riebalas yra prisotintas van- denilio (hydrogen) atomu, ku- ris riebalų molekules suklūjo- ja į tvirtą masę, kaip lašiniai. Prisotinti riebalai netirpsta kūne — lieka kaip taukai kiet- ti, šliejasi prie arterijų vidinių sienelių ir gali jas užakinti.

Jei tas atsitinka širdyje — susergama širdies ataka, jei smegenyse — gaunamas sme- geninis paralyžius — insultas (stroke).

Prisotintieji (gyvuliniai) rie- balai gali taip pakenkti arteri- jos sienelėi, kad ji plyšta, kraujas išsilieja smegenyse ir sukelia paralyžių ar net mirtį.

Dar to negana. Gyvuliniai riebalai — prisotintieji — pa- tenka į kiekvieną kūno lą- stelę, įskaitant ir smegenų. Kai daug jų ten prisirenka, lą- stelės sienelės sustorėja, nelei- dzia ląstelei gauti maisto ir trukdo atlaikoms išeiti lauk iš ląstelės. Tas sutrikdo ląstelės veiklą ir pagaliau ją nužudo.

Daugiariopai neprisotintieji — „polyunsaturated“, riebalai, kaip saulegraužų, kukurūzų, sojos pupelių aliejai, nėra taip marinantys, kaip minėti prisotintieji, bet ir jų reikia ribotai naudoti. Jie ne taip kietai. Dau- gelis aliejų yra tokie.

Sveikiausi yra vieneriopai neprisotintieji — „monounsaturated“. Jie chemiškai pasto- vesni ir dėl to jų mažiau virsta laisvaisiais radikalais. Tai aliejų, žuvies, „canola“ (rapsų) ir macadamia riešuto aliejai.

Jie ir daugiau teikia naudos — saugo blogąjį cholesterolį nuo oksidacijos, gerina gerojo cholesterolio pajėgumą ir didi- na vitamino pajėgumą apsau- gant nuo laisvųjų radikalų.

Margarino nelieskime nei iš tolo

Pats blogiausias riebalas yra margarinas ir „shorte- ning“. Tai vadinami „hydroge- nated“ ar „partially hydroge- nated“ riebalai. Jie paverčiami blogiausia riebalų rūšimi — „transfattyacid“, kurie, patekę į kūną, aišku, ir į smegenų ląsteles, visai sutrikdo jų veiklą.

Nelaimė, kad margarinas tapo amerikiečių labiausiai naudojamu riebalu, o taip pat ir mūsų dar juo nesiliauja

žudyti savo smegenis.

Vienas tyrimas parodė, kad moteris, kasdien valgiusi ke- turis ar daugiau arbatinius šaukštelių margarino, turėjo 66 proc. didesnę galimybę su- sirgti širdimi, negu ta moteris, kuri margarino valgė vieną ar- batinį šaukštelį per mėnesį.

Taip pat susekta, kad tos moterys dažniau sirgo krūties vėžiu, kurios gausiai valgė „transfattyacids“, esančius margarine ir „shortening“. O vyrai dažniau sirgo prostatos vėžiu, kurie valgė tokius rie- balus. Todėl, kaip gydytojai (Andren Well, M.D. ir Singh Khalsa, Dharma, M.D.) pata- ria, nė vienas mūsų šalis ir mū- siškė tegul neprasizvoja mar- garinui.

Viduržemio pajūrio gyven- tojų alyvų aliejus yra pagrin- dinis riebalas ir ten žmonės daug rečiau negu amerikiečiai serga širdimi.

Dabar maisto žinovai pata- ria visiems valgyti riebalų ne daugiau negu 30 proc. visų su- valgomų kalorijų. Daug ty- rinėtojų pataria tik pusę tiek riebalų sunaudoti savo kasdie- niame maiste, kas irgi su- darys suvalgomų 50-60 gramų riebalų kasdien.

Mums, lietuviams, pakaks riebalų kaip rapsų (canola) ar sėmenų aliejų 2-3 valgomų šaukštų kasdien, ypač prade-

„Lietuvos Našlaičių globos“ komiteto narės (iš kairės): Dana Bazienė ir Sigute Uzupienė.

„LIETUVOS NAŠLAIČIŲ GLOBOS“ KOMITETAS

Pranešimas JAV LB XVI tarybos pirmai sesijai
2000 m. rugsėjo 30 - spalio 1 d.

Komiteta sudaro: pirm. Bi- rutė Jasaitienė, sekretorė — Irena Kairytė, izdininkas — Albinas Smolinskas, studentų šalpa — Gražina Liautaud, šalpos skirstymas — Dana Ba- zienė, kartoteka — Nijolė Maskaliūnienė, Sigute Uzu- pienė, Juozas Užupis, paragi- nimai — Regina Jautokaite, ryšiai su rėmėjais — Regina Smolinskienė, specialūs pro- jektai — Irena Kazlauskienė, posėdžiai ir spauda — Aldona Šmulkštienė, nariai specia- liems reikalams: dr. Alina Do- manskienė, Vanda Prunskienė, dr. Edmundas Ringus. Philadelphia skyrius — Jeanne S. Dorr, Washington skyrius — Teresė Landsber- gienė, Omahos skyrius — Lai- ma Antanėlienė.

Komitetas įsteigtas 1993 m. birželio mėn. Komitetas suda- rytas ir veikia Amerikoje labai populiarios „foster-a-child“ programos pavyzdžiu. Ameri- koje ieškome žmonių-rėmėjų, kurie sutiktų globoti našlaitį Lietuvoje, įsipareigodami mo- keti 150 dol. metams. Taip pat komitetas remia eilę invalidų, našlaičių studentų. Gaunant daugiau pinigų, yra remiamos didelės neturtingos šeimos.

Vilniuje su Lietuvoje dirbančiomis Lietuvos Našlaičių globos komiteto narėmis. Iš kairės (sėdi): Irena Mikšytė, Birutė Jasaitienė (Čikaga), LNG komiteto pirmininke Lietuvoje Gražina Landsbergienė ir LNG komiteto pirm. Amerikoje (studentų stipendijoms parąpinti) Gražina Liautaud.

dant valyti kraują nuo taukų, kad išsivalytų nuo jų mūsų smegenys.

O kad taip lietuvių gyven- mie greičiau įvyktų — visi žiokimės augaliniam skaniau- siam — sveikiausiam maistui. Tas sutirpdys po mūsų oda riebalų pėrvirši, kas tikrai prailgins ir pagerins ne tik mūsų, bet ir ypač mūsų sme- genų gyvenimą. Juk to visi ir visos trokštame, tai ko dar laukiame, kad pats laikas, jau net ir gerokai pavėluotas, griebtis savo smegenų apsau- gos per augalinių kšnių nuri- jimą.

Pasiskaityti: Singh Khalsa, Dharma, M.D. „Brain Longe- vity“, Warner Books.

Valstybė tiesia ranką likimo nuskriaustiesiems

Benamėms moterims —
nakvynės namai

Kaunas-Vilnius, spalio 6 d. (Elta-BNS) — Penktadienį Kaune buvo atidaryti Kauno miesto savivaldybės Socialinės rūpybos skyriaus nakvynės namai moterims — R. Kalan- tos gatvėje įsikūrusių Nak- vynės namų padalinys, ku- riame laikina nakvynė bus tei- kiama 15 moterų, neturinčių nuolatinės gyvenamosios vie- tos ir grįžusioms iš įkalinimo įstaigų. Manoma, kad per me- tus šie nakvynės namai pasi- tars 100 moterų.

Ligi šiol 88 vietų Petra- šiūnių Nakvynės namuose pri- siglausti galėjo tik vyrai. Nuskriaustomis moterimis su- sirūpino Kauno miesto savi- valdybės Socialinės rūpybos skyrius ir nevyriausybė or- ganizacija Kauno apskrities Socialiniam rūpybos skyriui priklausiusios patalpos, nu- pirktą reikiama įrangą. Apie 55,000 litų per metus Kauno miesto savivaldybė skirs mo- terų nakvynės namų sociali-

nių darbuotojų atlyginimams. Šiame socialinės adaptacijos centre benamėms moterims bus suteikiama ne tik nakvy- nė, bet ir teisinė, darbo kons- ultacijos, psichologinė bei mora- linė pagalba.

Prekeivių žmonėms
aukos turės prieglobstį

Vyriausybė Dingusių žmo- nių šeimų paramos centrui pa- naudos tvarka Vilniuje su- teikė patalpas, skirtas jaunų prekybos žmonėms aukų ap- gyvendinimui. Centro vadovės Onos Gustienės teigimu, šios 47 kv metrų patalpos bus skir- tos grįžtančių merginų — pre- keivių žmonėms aukų — ap- gyvendinimui saugioje, šva- riškoje vietoje, siekiant padėti joms atsigausti po patirtų su- kretimų ir pradėti grįžti į vi- suomenę.

Centro duomenimis, kasmet į Lietuvą grįžta daugiau kaip 100 prekybos žmonėms aukų, daugiausia merginų. Daugelis jų šiame centre gyvens po ke- lis mėnesius, nes dažniausiai jos neturi šeimų, į kurias ga- lėtų grįžti.

Danijos ambasada padės centrui atlikti būtiniausius patalpų remonto darbus. Centre numatoma įrengti ju- miegamuosius, bendrą plotą valgymui ir mokymuisi bei virtuvei. Visiems darbus už- baigti reikės dar 20,000 litų,

ir kitų reikalingų dalykų. Ko- mitetas artimai bendradar- biauja su Lietuvos Dukterų draugija.

Komitetas dėkingas Lithua- nian Mercy Lift organizacijai už gerybių persiuntimą Lietu- von.

Be vienkartinę ar nuolati- nių šalpos aukų, turime įsteig- tus septynis fondus:

1. Kazio ir Genovaitės Tre- čiukų fondas — 90,000 dol.
2. Onos ir Jono Motiejūnų fondas — 40,000 dol.
3. Prel. dr. J. Prunskio fon- das I — 10,000 dol.
4. Prel. dr. J. Prunskio fon- das II — 15,000 dol.
5. P. Stanelio fondas — 10,000 dol.
6. Jono ir Idos Valauskių po- mirtinis fondas — 20,000 dol.
7. Almos fondas — 73,030.05 dol.

Pirmųjų trijų fondų, pagal sudarytojų valią, pagrindinė suma nelieta, naštaičiai šalpai naudojami procentai. Ketvirtos fondo pagrindinė suma nelieta, procentai naudojami remtinų vaikų-stu- dentų, kurie mokosi Lietuvoje, stipendijoms.

Penktas fondas — Prano Stanelio, taip pat tik procentai naudojami šalpai Šveikšnos vaikams, seneliams ir pan.

Šeštasis, pomirtinis fondas — pinigai yra palikti trims naš- laičiams. Komitetas tą fondą

pagal nurodymus administ- ruoja.

Septintas fondas — 1998 metų vasario pradžioje įkur- tas naujas fondas — tai Almos fondas — šio fondo pinigai yra skirti Lietuvos neturtingiems vaikams, našlaičiams, kurie mokosi kaimo mokyklose. Šio fondo pinigų skirsto Almos fondas — Alma Adamkienė Lietuvoje.

Komitetas neturi apmokamo tarnautojo — visas darbas at- liekamas savanoriškai. Su komiteto artimai bendra- darbiauja ir šalpa prisideda Omahos Skautų-Skaucų Ne- ries-V. Kudirkos Vietininkija ir Omahos lietuviai. Jiems vadovauja Laima Adamkienė. Jie tiesiogiai remia dideles ir neturtingas šeimas.

Prie aukų rinkimo labai daug prisideda Philadelphia atstovė Jeanne S. Dorr. Ji pa- siekia daugumą lietuviškai nekalbančių aukotojų.

Teresė Landsbergienė, veikli komiteto narė, yra atstovė Washington, DC, apylinkėje. Komitetas yra tik rankos, kurios surenka aukas ir per- duoda jas vargstantiems Lie- tuvoje.

Komitetas dėkoja visiems, kurie prisideda prie šalpos au- ka ir padeda nuskriaustam, vargstantiam Lietuvos žmo- gui.

Birutė Jasaitienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaip ir lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

todėl centras būtų dėkingas visiems už finansinę paramą, padovanotus daiktus ir me- dziagas.

Dingusių žmonių šeimų pa- ramos centrą 1996 m. įsteigė Lietuvos žmogaus teisių aso- ciacija, siekdama padėti din- gusiųjų šeimoms aktyvinti jų artimųjų paiešką, atkreipti dėmesį į jaunų lietuvių, parduodamų už užsienio vals- tybės, problemą.

• Kaunas. Spalio 1 d. po šv. Mišių Kauno Prisikėlimo baž- nyčioje vyko sakralinės muzi- kos popietė „Sveika, Marija“. Giesmes Dievo Motinai giedo- jo Kauno muzikinio teatro so- listė S. Martinaitytė ir jos mokiniai — Kauno muzikos akademijos studentai. Kon- certą vedė ir eiles Šv. Merge- lei Marijai skaitė Kauno dra- mos teatro aktorius E. Stan- cikas.

Iki 2003 metų bus panaikintas ypač gilus skurdas Lietuvoje

Lietuvoje pirmą kartą pa- rengta skurdo mažinimo stra- tegija, kurioje keliamas už- davinys iki 2003 metų panai- kinti ypač didelį skurdą Lietu- voje.

Pernai prezidento Valdo Adamkaus dekretu įsteigtas Lietuvos socialinis komitetas subūrė žinovų grupę, kuri pa- rengė Skurdo mažinimo Lietu- voje strategiją. Ji buvo prista- tyta spalio 17-ąją, minint tarptautinę kovos su skurdu dieną. Antradienį pristaty- damas šią strategiją, žinovų grupės vadovas Romas Lazut- ka teigė, kad iki šiol skurdo tema Lietuvoje nebuvo plačiai diskutuojama. Todėl pareng- tame dokumente apibrezžiama skurdo apimtis, apžvelgiamas skurdo paplitimas ir jo ypa- tybės bei rengiami tikslai bei priemonės, kad skurdas mažė- tų. Taip pat apibrezžiamos gy- ventojų grupės, kurioms tu- rėtų būti skiriamas didžiau- sias dėmesys — senyvo am-žiaus žmonės, vaikai, kaimo gyventojai, bedarbiai ir kt.

Šio dokumento duomeni- mis, Lietuvoje skursta apie 600,000 žmonių, o tai yra 16 proc. visų gyventojų. Ypač skurdžiai gyvena mažiausiai 30,000, arba 1 proc. gyventojų.

Tačiau, anot R. Lazutkos, tik- rasis skurstančiųjų skaičius yra didesnis, nes vargingiausi — elgetaujantys ir prasigėrę — asmenys tokiuose tyri- muose nedalyvauja.

Del sunkios žemdirbių pa- dėtis tarp kaimo gyventojų skurstančiųjų yra net 28.2 proc., o penkiuose didžiau- siuose Lietuvos miestuose žė- miam skurdo ribos gyvena tik 7.2 proc. gyventojų.

Lietuvoje pagrindinėmis skurdo priežastimis tampa- tos, kurios vyrauja visoje Eu- ropoje: nedarbas, menkas išsilavinimas, mažos neefkty- vių ūkių pajamos, nepilnos šeimos, didelė vaikų išlaikymo našta.

Dar vienas svarbus skurdo veiksnys — mažos išlaidos so- cialiniams reikalams. Sociali- nei apsaugai skiriamos lėšos Lietuvoje sudaro apie 10-11 proc. Bendrojo vidaus produk- to ir ne tik atsilieką nuo Euro- pos Sąjungos valstybių, bet yra vienos mažiausių Rytų i- Vidurio Europos regione.

Skurdo mažinimo strategi- joje keliamas uždavinys iki 2003 metų panaikinti ypač gilų skurdą Lietuvoje, o iki 2005 metų sumažinti skurdą iki 13 proc. (BNS)

MŪSŲ KARIAI YRA PUIKŲS VYRAI

Spaudoje jau buvo skelbta, kad anksčiau nutrauktą 20 mln. dol. JAV paramą pabaltiečiams Kongresas vėl grąžino. Tai didžiulis laimėjimas, prie kurio prisidėjo daug organizacijų. Pasisekimą didina ir tai, kad atšaukta ir sen. Binghaman pataisa, kurioje buvo sakoma, jog bet kokia karinė parama Pabaltijai nereikia rekomendacijos stojimui į NATO. Dar buvo patvirtinti 5 mln. dol. SEED programai — demokratiniams procesams stiprinti Pabaltijoje ir t.t. Šia visiems lietuviams gerą žinią „Draugui“ sutiko pakomentuoti Lietuvos kariuomenės vadas brig. gen. Jonas Kronkaitis.

— Ką reiškia Lietuvai šie JAV Kongreso nutarimai?

— Už JAV skirtas lėšas esame išgiję daug radijo stočių, kurias perkame iš šios valstybės. Siemet lėšų gausime daugiau. Pernai gavome 4 mln. dol., o šiemet — 7,5 mln. dol. Ypač džiugu, kad padvigubėja parama mokslui. Nemažai mūsų žmonių mokosi įvairiose Amerikos mokyklose. Labai svarbus ir kitas dalykas: JAV pripažįsta, jog duoda pinigų tam, kad mes galėtume geriau pasiruošti stojimui į NATO.

— Jeigu Lietuva gauna 7,5 mln. dol., vadinasi, dalijama ne po lygiai. Kokiais kriterijais vadovaujamasi, skirstant paramą?

— Mes gauname 1 mln. dol. daugiau už estus ir latvius. Skirstoma tikriausiai atsižvelgiant į mūsų kariuomenių dydį, nors, jeigu laikytis proporcijos, mes turėtume gauti dar daugiau: apie 10 mln. dol. Reikalai gerėja, nes pradžioje mes gaudavome po lygiai. Ne tik amerikiečiai, visi žiūri į tas tris valstybes kartu. Pvz., mums labai daug padeda Švedija: rubais, įranga, ginklais. Bet, jeigu 300 virtuvų davė lietuviams, tai po tiek pat ir estams, ir latviams, nors pastariesiems tiek ir nereikia.

— Kad jau išėjo kalba apie kaimynus, papasakokite plačiau, su kuo Lietuvos kariuomenė bendradarbiauja?

— Mūsų ryšiai labai geri. Mes bendraujame su įvairiomis valstybėmis, net ir su Italija. Štai visai neseniai mes buvome priėmę 1.000 italų karių, kurie čia buvo visą mėnesį. Jie atvažiuojo su visa sunkiųjų technika: traktoriais, sunkvežimiais ir kt. Mes dalyvavome bendrose pratybose. Turime gerą poligoną. Nuolat

pas mus lankosi danai, švedai, vokiečiai, amerikiečiai, ypač danai ir švedai. Jeigu apsilankytumėte mūsų mokomajame pulke Rukloje, visada ten rastumėte švedų ir danų, taip pat britų. Pastarieji apmoko mūsų instruktorius. Mūsų šauktiniai neberuošiami pagal sovietinę sistemą, o vakarietiška.

Karo akademijoje, kurios programa pakeista pagal Westpoint sąvoką ir naudojant britų doktriną, dirba britų pulkininkas leitenantas. Treji metai britų karininkai apmoko mūsų pirmamečius. Štai šandien grįžau iš Kauno, kur danai apmoko mūsų jėgerius (tai panašiai kaip amerikiečių „rangers“). Jie padėjo sukurti mūsų apmokymo programą. Praėjusią vasarą buvo atvažiuavę net rumunai, su kuriais vykdėme bendras pratybas. Su latviais ir estais turime bendrą batalioną. Taip pat ir su lenkais. Mūsų kareivių yra Bosnijoje ir Kosove. Kosove — su lenkais, o Bosnijoje — su danais.

— Metų pradžioje dideli triukšmą dėl poligonų plėtimu buvo pakėlę žalieji. Kaip baigėsi ši istorija?

— Priešinosi ne tiek žalieji, kiek miškininkai. Kai panašūs dalykai Lietuvoje atsitinka, visuomet reikia žiūrėti giliau. Priešinosi labai maža grupelė žaliųjų, kurie buvo išnaudojami. Tie žalieji, kurie tikrai rūpinasi miškais, supranta, kad kariuomenės teritorijos gamtai yra palankiausios, tai pripažįstama ir Amerikoje, ir Vokietijoje. Ten daugiau ir augalų, ir gyvūnų. Šioje akcijoje veikė kitokie interesai, bet tai jau praėjus, nes mes nusileidome, dėl ko dabar turime sunkumų. Štai, kai pas mus buvo atvykę danai, miškininkai mums pateikė sąskaitą dėl to, kad mes iš anksto nepranešėme ir dėl to jie negalėjo kirsti miškų. Bet jie norėjo, kad mes apmokėtume ne tik už miško kirtėjus, bet ir už jų viršiniųškų. Mane skaudina, kai piktinaudžiaujama kariuomene, kuri yra ruošiamas valstybės gynybai. Žinoma, to aš netaikau visiems miškininkams, tik atskiriems asmenims, kaip ir žaliesiems, kurie yra mūsų draugai.

— Lietuvoje pasikeitė politinė valdžia. Pažvelkime ir į Lietuvos kariuomenės tam tikrą tarpinį — jos vystymą tikriausiai dar nebaigtas?

— Pastarieji 4 metai buvo

labai reikšmingi Lietuvos kariuomenei, buvo labai daug atlikta. Procesai yra įsibėgėję. Manau, kad naujoji vyriausybė šį darbą tęs, tai matyti iš Seimo pirmininko pareiškimų. O Lietuvos kariuomenės vystymo svarbų tarpinį pasieksime 2008 m.

— Kuo skiriasi Lietuvos kariuomenė nuo tos kariuomenės, kurioje Jūs praleidote keletą dešimtmečių?

— Tiksliai technika. Iš pradžių buvo žymūs sovietiniai palikimas. Mūsų kareiviai turėjo piktų, kvailų įpročių: buvo girtuokliavimo, kareivių išnaudojimo. Tai jau seniai užmiršta. Daugeliu atžvilgių Lietuvos kariuomenė yra panaši į Amerikos kariuomenę. Mūsų kariai yra puikūs vyrai. Štai šandien Kaune buvo tiesiog malonu matyti kareivius, kurie į karinę profesiją žiūri ne kaip į darbą, o kaip į gyvenimą.

— Ta kariuomenė, kuria Jūs radote, ir ta kariuomenė, kuri yra dabar, tikriausiai gerokai skiriasi?

— Ji skirsis ir už ketverių metų. Kiekvienais metais kas nors įvyksta. Kariuomenė tobulėja nuo pat pirmų dienų. Tik šie pastarieji metai buvo geresni, nes vyriausybė suprato, kad kariuomenę reikia finansuoti, kaip daroma kitose valstybėse. Kad Jūs būtumėte mačiusi, kaip atrodo patalpos, kur gyvena kariai prieš 4 metus! Tuleitai buvo skirti ne žmonėms. Šandien čia ne blogiau negu Vakaruose. Žinoma, ne visuose daliniuose, nes nesėjame visko iš karto. Bet apsisprendėme, kad nedėsimės lo-po ant lo-po, o atstatysime palaipsniui visus batalionus.

— Išėjimo yra nerimo, kad naujoji valdžia gali Jus atleisti.

— Nematau tokių ženklų. Žinoma, negalėčiau dirbti, jeigu manimi nepasitikėtų, jeigu tektų dirbti prieš savo sąžinę arba negalėčiau tęsti tų procesų, kurie yra pradėti. Manau, kad mes galėsime toliau dirbti.

— Dėkojame už pokalbį. Kalbėjosi Audronė V. Škiudaitė

*** Tarp Baltijos valstybių, mažiausiai moterų yra Lietuvos Seime. Jų beveik du kartus sumažėjo po spalį įvykusių parlamento rinkimų. Dabar moterų sudaro 10,6 proc. (15 galiojimų) visų Seimo narių, o 1996-2000 m. Seime šis skaičius buvo 17,4 proc. (24 galiojimai). Estijos parlamento moterų sudaro 17,8 proc., o Latvijos — 17 proc.**

— juodas, su ryškiai raudona karūna ant masyvaus geltono snapo. Kelotoko pūkšėjimas paukščių pabaido, ir jis, sunkiai plakdamas sparnais, dingsta tankmėje. Virš valties šmesteli ryškiai rudi sparnai, juos paseka mėlynų sparnuočių burys. Gaila, šalia nėra nė vieno paukščių žinovo.

Akylos valtininko akys pastebi kiekvieną džiunglių gyventoją. Kazką pamatęs, jis staiga mosteli ranka, bet kol pasisuka, žalia tankmė jau būna užsibėrusi. Stabtelime prie medžio, apkabiusio vėšnios didumo rausvomis uogomis. Seklų skonis primena riebų, sultingą riešutą. Jas turėtų mėgti orangutangai. Birutė prašo sustoti tai prie vieno, tai prie kito krūmo, paima vaisių pavyzdžius.

Praplaukiame medžius, kurių šakos nukibę didžiulėmis ryškiai raudonų vaisių kekėmis. Žemuoje, tiesiai iš vandens kylančiuose krūmuose kybo gelsvai žali, stručių kiaušinio dydžio rutuliai. Vaisiai panašūs į tuos, kuriais maitinami orangutangai reabilitacijos centre, bet išore gali

Lietuvos kariuomenės vadas pik. Jonas Kronkaitis.

VISŲ ŠVENTŲJŲ IŠVAKARĖS

Viso pasaulio katalikai kasmet švenčia lapkričio 1 dieną, skirtą Visų Šventųjų garbei. Popiežius Grigalius III 731-ais metais tą dieną paskelbė visų šventųjų pagerbimo dieną, patvirtinęs ją garbei skirtą koplyčią Šv. Petro bazilikoje. Popiežius Grigalius IV 834 metais tą dieną paskelbė privaloma švente visai Katalikų Bažnyčiai, tai į šventę ir Romos, ir Anglijos katalikai. Taip pat buvo švenčiamos ir tos dienos išvakarės, bet istorikai tvirtina, kad išvakarių tradicija yra senojo romėnų dailiausio pagoniško festivalio tąsa. Festivalis vyko Ponomoje, kurioje prasidėjo specialaus maisto gaminimo tradicija su pagonybės atspalviu. Lotynų kraštuose Visų Šventųjų išvakarės yra grynai religinio pobūdžio, tačiau Didžiojoje Britanijoje, Airijoje ir JAV tos šventos dienos išvakarės išliko pagoniškoms išvakarių tradicijoms, kuriose vyrauja raganos, skeletai, juodos katės ir kaukolės pavidalo išpjaustinėti moliūgai. Devyniolikame amžiuje „Halloween“ išgalejo Amerikoje, įtraukiant vaikus ir savotišką „vaiduoklišką“ nuotaiką. Jaunimas, paprastai lydimas vyresniųjų, pasidabina kaukėmis ir įvairiais kostiumais, nuo vėlnio iki karalaimės, eina nuo durų iki durų,

nešinas maišeliais ir reikalaujamas arba „triuko“, arba vaišių. Savaimė suprantama, kad jie yra pavaišinami saldainiais, kramtoma guma ar net smulkiais pinigais. Anksčiau šeiminkas juos vaišindavo namie keptais pyragais, tačiau vienais metais su dideliu pasipiktinimu Clevelande buvo pastebėta, kad kai kurie vaikučiai parsinešė į namus narkotikus ar kitus žalingus elementus. Dėl to buvo oficialiai paskelbta, kad draudžiama vaikams duoti vadinamą „naminių gaminių“. Yra žinoma, kad dar ir dabar, vaikučiams grįžus į namus, tėvai peržiūri jų „grobi“.

Deja, šalia reikalavimo gauti ką nors skanaus, pasitaiko ir vandalizmo, ir kitų nemalonių. Jei priėmimu nepatenkinti, tai paaugliai aptaško langus, atsuka kanalizacijos vandens vamzdžius, arba tiesiog prižiūklina. Tiek to dėl „Halloween“. Išsėmę saldumynų išteklius, eime geriau pasimelsti.

Aurelija M. Balasaitienė

*** 32,5 proc. apklaustųjų mano „Naujosios politikos“ koalicijos vyriausybę išsilaiskys mažiau nei pusę kadencijos, remiantis viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų studijos „Spinter“ apklausa, paskelbė savaitraštis „Veidas“.**

(BNS)

DRAUGAS, 2000 m. spalio 31 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Pavojaingas palikimas

Cinikai mėgsta sakyti, kad vieninteliai teisingi politikai yra tie, kurie dar neišrinkti svarbioms pareigoms. Stebinti įvairius politinio gyvenimo kelius ir klystklius, norom nenorom galima sutikti su tokiu teigimu. Net būtų sunku suskaičiuoti, kiek kartų pasitaikė, kad svarbus — išrinktas piliečių balsais — pareigūnas patraukiamas atsakomybėn, nes tas pareigas panaudojo savo ar artimųjų naudai.

Apskritai kiekvienas asmuo, kandidatuodamas atsiklo savo privataus gyvenimo: ką jis sako ar veikia, tampa „bendruomenine nuosavybe“, pagal kurią balsuotojai renkasi už ką rinkti, o opozicija — kaip pakylėti savo kandidatą. Net ir po pareigų perėmimo kiekvienas pareigūno pasielgimas ar pasisakymas stebimas ir kritikuojamas.

Galima sakyti, kad per daug iš tų rinktųjų pareigūnų reikalaujama, tuo net kludant sėkmingą pareigų atlikimą. Tačiau, kaip ne kartą patys galėjome įsitikinti, kontrolė kartais žmogų „palaiko ant tiesaus kelio, o kartais, jeigu iš to kelio iškrypsta, privalo už savo darbus atsakyti“.

Zinoma, nusikaltimas nusikaltimui nelygus, bet pasitaiko, kad asmens ar jo vadovaujamos įstaigos aplaidumas, įstatymų nepaisymas ir pavojų pastato nekaltus žmones. Taip neseniai atsitiko ir Illinois valstijoje, kai valstijos sekretoriaus įstaiga už kyšius pardavinėjo vairavimo teises ne tik lengvųjų privačių automobilių, bet ir didžiulių sunkvežimių vairuotojams.

Tokios paslaptys paprastai neilgai išlieka paslaptimis: kažkas prasitaria, pasigiria, kažkas su kažkuo susipyksta ar kyšio pelno per mažai nubyra į laukiantį delną. Šiuo atveju „yla iš maišo“ išlindo tikrai tragiško būdo: nepriturintiems vairuotojams pakliuvus į avarijas, apsižiūrėta, kad jų vairavimo teisės suklustotos. Galbūt čia verta pastebėti, kad tuo metu, kai vienoje, Čikagos priemiestyje esančioje, Illinois valstijos sekretoriaus įstaigoje vyko tos „nešvarios machinacijos“, valstijos sekretoriumi buvo George Ryan. Taip, tas pats, kuris dabar yra valstijos gubernatorius.

Manoma, kad toje Illinois valstijos sekretoriaus įstaigoje vairavimo teises nelegaliai

išgijo apie 300 sunkvežimių vairuotojų, kurių dalis, be abejo, ir dabar tebevažinėja šio krašto greitkeliais. Beje, nemažai įtariamųjų jau iš naujo patikrinti: kai kurie egzaminus išlaikė, ir dabar saugiai vairuoja savo sunkvežimius, bet dar daugiau buvo neišlaikusių.

Tačiau siūlo galas dar toli nuo kamuolio. (Galbūt jis niekuomet nebus surastas.) Pasirodo, kad ne vien sunkvežimių vairuotojai „pirko“ savo vairavimo teises. Nemažai tokių kyšininkų buvo ir privačių, vadinamųjų lengvųjų, automobilių vairuotojų. Kiek? Iš tikrųjų niekas šiuo metu tiksliai nežino. Tačiau kai kurie jau susekti ir pakviesti laikyti vairavimo egzaminus. Iš to, kaip jiems tie egzaminai sekėsi, galima susidaryti tikslinį tokio nelegalaus elgesio pasekmių vaizdą.

Iš spalio 2 d. pašauktųjų laikyti egzaminus, 60 procentų jų neišlaikė. Kai kurie net nemokėjo įjungti automobilio variklio. Kai kurie, vargais negalais persiyrę per rašytuosius egzaminus ir atsisėdę už savo automobilio vairo, turėjo dar daugiau bėdų. Kartu važiuoję inspektoriai, bijodami ilgiau pasilikti automobilyje su tokiu vairuotoju, kelio viduryje iš mašinos išlipo ir pėsti grįžo į valstijos sekretoriaus įstaigą. Deja, nemažai pašauktųjų laikyti vairavimo egzaminus iš viso neatvyko. Vadinasi, jie tebevažinėja gatvėmis, keliais, tiesus darbuotojų, ir pėstiesiems...

Tiesa, asmenys, kurie tuo metu dirbo minėtoje Illinois valstijos sekretoriaus įstaigoje ir įtariamai pardavinėjo vairavimo teises, buvo patraukti atsakomybėn, atleisti iš darbo arba patys pasitraukė. Tuo tarpu valstijos sekretorius buvo išrinktas Illinois gubernatoriumi... Jis tvirtina nieko apie tuos suklavimus nežinojęs ir tuo beveik galima patikėti. Antra vertus, kiekvienas viršininkas vis tiek atsakingas už savo darbuotojų nesąžiningumą arba prastai atliktą darbą. Tai, deja, yra pareigų dalis...

Nors daugelis sutinka, kad gub. George Ryan nekaltas, bet respublikonų kandidatas į prezidentus nuo šio įtakingo savo partijos nario laikosi kažkaip atokiai. Panašiai kaip demokratas Al Gore nuo prezidento Bill Clinton...

pūkšėjimo, kirtejai sušoka į valtį ir nugriaužė tolyn. Placiosios Kumajaus upės vandenys irgi neša daugybę rąstų. Sutinkame du susikibusius laivelius, kurie sunkiai tempia ilgą rąstų vorą upe aukštyn. Atrodytų nelogiška tempti rąstus tolyn nuo uostų laukiančių pirkejų, jei nenumanytum, kad tai tik pėmai. Pabaidyti mūsų kelotoko

ko, jie susikraus rąstus į baržas, kuriose jau lauks suklustoti dokumentai, tvirtinantys, kad medžiai teisėtai nukirsti salos gilumoje.

Isukame į tiesų siaurą kanalą, prie kurio mūsų laukti turėtų džipai. Palei kanalą vyksta įprastas gyvenimas — tame pačiame vandenyje žmonės prausiasi, mudo vaikus, skalbia, plauna indus, žvejoja.

(B.d.)

Daug laiko Birutėi tenka praleisti pasitarimuose, iš kurių nedaug naudos sulaukiama.

BIRUTĖS ODISĖJOS ORANGUTANGŲ KARALYSTĖJE

AURELIJA MITUZIENĖ

Nr.18

Tėvai iš pradžių sutinka, bet kai merginos su instrumentais priartina prie vaiko ir tas su nerimomis nusisuka, tėvai apsigalvoja: ką pasakys kaimas, jei vaikas pravišk? Gali apkaltinti tėvus beirdiskumu... Peržvelgęs bene šimtą susirinkusių kaimynų, tėvas pažada atvežti vaiką pas gydytoją pats ir ištirti, kai niekas nematys. Numanome, kad tai tik tradicinis išsisukinėjimas — vaikas gali numirti, kaip ir daugelis šiame krašte, nesulaukęs nė penkerių metų.

Belaisviai grįžta namo

Po poros dienų vėl grįžtame į Lamandau rezervatą: ren-giamės išleisti buvusius belaisvius į natūralią aplinką. Išlipę iš valtys, vorele bren-dame šiltu pelkės vandeniu, žengiam smėlėtu miško take-liu. Dėžėse ir narvuose pasku-tines nelaisvės minutes lei-

džia konfiskuoti retų nykstančių rūšių gyvūnais.

Pasiekiamė miško upelį. Vėžliui čia bus patogiu. Prasi-deda iškilminga gyvūnų palei-dimo į laisvę ceremonija. Balansuodami ant nuvirtusio medžio kamieno, pelkės viduryje klausomės iškilmin-gų kalbų, šlovinančių gamtą, augalus, gyvūnus. Profesore Birutė ir nacionalinio parko administracijos atstovas iš-reiškia viltis dėl šviesios mūsų planetos ateities.

Paleistas vėžlys, lyg ne jo garbei būtų sakomos prakal-bos, greitai murteli po apsa-manuojusiu kelmu. Sunkiau iš-leisti laukinę katę. Ji tupi narvo kamputyje taip stipriai įsi-kibusi į lentas, kad niekaip negalime jos iškrapštyti lau-kan. Tenka išmesti vieną narvo šoną, paskui kitą, po to nu-liauja ilganosių proboscis be-ždionių būrys. Saulės nušvie-sioje properšoje ant šakos tupi karališkai didingas paukštis

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS PAVEIKSLO KELIONĖ IŠ KAUNO Į PAŽAISLĮ

Rugsejo 30 d. Jaunimo centro kavineje, inž. Algio Liepinaičio sukvietė, susirinko cikagiškai pasizūreti filmo, kaip 2000 m. liepos 15 d. iš Kauno arkikatedros bazilikos į Pažaislį keliavo stebuklingasis Dievo Motinos Marijos paveikslas.

To paveikslas istorija tokia. Popiežius Aleksandras VII šį nežinomo autoriaus paveikslą 1661 m. padovanojo Lietuvos kunigaikštijos kancleriui Kristupui Žygimantui Pacui, Pažaislio kamaldulių vienuolyno įkūrėjui. Šį paveikslą žmonės labai pamilo, ir jis pradžioje garseti savo stebuklais.

Po 1831 m. sukilimo caro valdžia vienuolyną uždare, kamaldulius vienuolius išvaikė ir ten apgyvendino stačiatikius vienuolius. Jie Pažaislį valdė 83 m. I Pasaulinio karo metu stačiatikių vienuoliai pasitraukė į Rusiją, kartu pasiėmė ir paveikslą.

1928 m. rusai paveikslą grąžino Lietuvai. Nuo 1920 m. Pažaislio vienuolyne apsigyveno Šv. Kazimiero seserų kongregacija.

1948 m. sovietinės Lietuvos valdžia vienuolyną uždare. Čia buvo senelių prieglauda, ligoninė ir turistinė bazė. Nuo 1948 m. stebuklingasis Šv. Mergelės Marijos paveikslas buvo Kauno arkikatedros bazilikoje.

Pažaislio vienuolynas nuo 1992 m. vėl yra seselių kazimieriečių valdomas. Ir štai — 2000 m. liepos 15 d. stebuklingasis paveikslas, labai gražiai restauruotas, iškilmingai pervežamas į Pažaislį, į tėviškę.

Filmas. Liepos 14 d. Kauno bazilika pilna žmonių. Gražios

pamaldos. Skaitomi skaitiniai iš Šv. Rašto. Pamokslą sako Kauno vyskupas Rimantas Norvila. Gieda arkikatedros choras ir mergaičių choras „Pastorale“. Nuostabiai gražiai gieda seselė Virginija. Skambant giesmei „Marija, Marija“, paveikslas nešamas į autobusiuką — vežti atviram ore negalima, nes lauke baisūs lietūs. Procesija keliauja iki Igulos bažnyčios. Čia ilgą procesiją pasitinka kariškių orkestras ir tautiniais drabužiais pasipuošusių mergaičių būrys. O lietūs vis lyja, banguoja lietsargių jūra.

Prie Kauno marių prie procesijos prisijungia Lietuvos oro pajėgų kariškių dalinys.

Nežiūrint didelio lietaus žmonės gieda giesmes, Šv. Mergelės Marijos litaniją, groja kariškių orkestras.

Ir taip 14 kilometrų.

Džiugu buvo matyti Lietuvos karių, nešančių paveikslą į vienuolyno bažnyčią.

Eisenoje dalyvavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, daug seselių vienuolių ir seminarijos klierikų. Pažaislio Bažnyčioje šalia aukštų Lietuvos dvasiškų sėdėjo ir mūsų mielas prelatas Ignas Urbonas, kuris, prieš pradėdamas filmą, Jaunimo centro kavineje tarė žodį. Prelatas džiaugėsi, kad šio procesijos matė tikinčios, idealistinės Lietuvos dalelę. Ir filmą madingieji cikagiškai džiaugėsi, kad Lietuvoje yra tokio stipraus tikėjimo žmonių.

Acū inž. Algii Liepinaičiui už dvasinės atgaivos valandėlę.

Stasė Petersonienė

Seselių kazimieriečių, apsilankiusios Kryžių kalne

Visos nuotraukos iš Marijos paveikslas perkeltos iš kilnių Pažaislyje.

DIRBKIME, LYG VISKAS PRIKLAUSYTŲ NUO MŪSŲ

Vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, kalba, pasakyta XV JAV LB Tarybos posėdyje

Malonu, kad, planuojant XV LB tarybos suvažiavimą, nebuvo pamirštas šv. Augustino patarimas: „Dirbkime taip, lyg viskas priklausytų nuo mūsų pastangų, ir melskimės taip, lyg viskas priklausytų nuo Dievo palaimos“.

Po intensyvių svarstymų, kaip sėkmingiau galėtume atlikti Dievo Apvaizdos mums patiktą misiją, susirinkome į jautią, jau 100-to metų jubiliejų šventiančią, lietuvių Šv. Trejybės parapijos bažnyčią padėkoti Dievui už Jo globą Lietuvai ir mūsų lietuviškai išeivijai bei paprašyti Jo palaimos ateitį.

Budami sąmoningi krikščionys mes gyvename Lietuva, džiaugiamės jos pasiekimais, jaudinamės, kad jos kelias, vedantis į autentiškos krikščioniškos visuomenės kūrimą, yra toks duobėtas ir varginas. Esame susirūpinę dėl tuštančių lietuviškų bažnyčių bei lėto mūsų naujosios imigracijos bangos įsijungimo į lietuvišką išeivijos religinį, kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkiv. Sigitas Tamkevičius Sausio 13-osios proga kalbėjo: „Nuo to laiko (kai atgavome nepriklausomybę) daug kas pasikeitė: gera ir bloga. Daugelyje gyvenimo sričių išaugome ir suvartojome. Beveik stebuklas yra dabartinė Lietuva, atgimusi laisvei ant sovietinės s-

temos griuvėsiai“ (1999.01.13). Šalia džiuginančių pasiekimų įvairiose gyvenimo srityse savo žodyje arkivyskupas su širdinga konstatavo faktą, kad tauta dar nėra visiškai laisva, kad drasia ir morale dar nėra išsilaisvinusi iš sovietinio paveldo, kad dar daugelio širdyse tebetūno sovietinės sistemos išugdytas vergas.

„Baltijos kelyje ir Sausio 13-tąją tauta buvo tokia vieninga ir drąsi, nebuvo nei kairiųjų, nei dešiniųjų, nei centrinių, o tik Lietuva ir mes, jos vaikai“, rašė poetas Justinas Marcinkevičius (1991.01.15).

Tuomet daugelis Lietuvos žmonių, neišskiriant ir mūsų išeivijos, naiviai tikėjo, kad atgauta valstybinė nepriklausomybė greit atneš tautai ir materialinį gerbuvį, socialinį teisingumą bei dvasinį atsinaujinimą. Tačiau svajonės ir realybė dažnai yra du skirtingi dalykai. Ir mūsų atveju pasivertino šimtmečių patirtis, kad laisvė teikia tik galimybę daryti gera, „kad būnant laisvu galima ne tik tarnauti žmonėms, bet ir būti piktžaidžia tautos kūnui“ (ark. S. Tamkevičius).

Kasdienybė su buitniais rūpesčiais neišvengiamai silpnina istorinę atmintį. Neišpildžius puoselėtoms viltims greitai sulaukti svajoto gerbuvio, pradėdame galvoti, kad praityje, nors tai buvo genocidinės okupacijos ir vergijos

metai, buvo geriau.

Senovės izraelitai maištavo prieš Dievą ir Moze, kam juos išvedė iš Egipto, kur galėjo socialiai privalgyti mesos ir turėjo apstiai svogūnų ir česnakų! Ar ne panašiai šiandien maištauja juožaičiai ir paviloniai, reikalaudami atitaisyti „istorines klaidas“, grįžti prie „auksinių kultūros metų“?

Autentišką tautos gerbuvį gali užtikrinti tik vieningos piliečių pastangos ir balansuoti puoselėjamos tautinės, moralinės ir religinės vertybės šeimose, mokyklose ir visuomeniniame gyvenime.

Šiandien mūsų tautai kaip tik šio vertybių balanso ir trūksta.

Po 10 nepriklausomybės metų mokyklose nėra įvestas tautinis auklėjimas. Tik ką išleistame istorijos vadovelyje nėra nei vieno karto paminėtas vardas „tėvynė“. Atrodo, kad sąmoningai siekiama visiškai atsisakyti tautos sąvokos.

Tautos pastangas pasiekti autentišką, visišką laisvę labai apsunkina ir iš Vakarų užplūdes ateistinis hedonizmas, ir materializmas bei sąžinės neturintį biznierių skleidžiama pornografija. „Anuomet niekas nemastė, — sako arkiv. S. Tamkevičius, — kad televizija ir radijas, simbolizavę laisvę ir palaidę ryšį su Vakarų pasauliu, nepriklausomoje Lietuvoje nekels tautos dvasios, bet greičiau griaus jos moralinius pagrindus“.

Naujasis Lietuvos radijo ir televizijos generalinis direktorius Vaidotas Žukas apie šiuolaikinę žurnalistiką sako: „Šiuolaikinė žurnalistika yra laisva, bet žurnalistai, kaip kūrybinės asmenybės, laisvi ne visada... Mūsų žurnalistikoje vyksta procesas, kuriame vis mažiau lieka gilesnių pilietiškumo, vidinės kultūros reiškinių; vertybės goziamos komercinių interesų... Verslo azartas etinio stuburo stokojančius informavimo priemonių savininkus per dažnai paverčia cinikais, besipelninčiais iš tuštybių, smurto ir vulgarumo. Labiausiai man gaila pačių

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPITIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai:
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTUUVUS, SILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

**Reklamuokite
DRAUGĄ!**
773-585-9500

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0295

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

**Skubiai išnuomojamas vieno
miegamajame namas Bridgeporto
rajone. Kaina \$525 į mėn.,
neįskaitant patarnavimų.**
Tel. 773-220-4950.

**BALTIA EXPRESS
CO. LTD**
**KALĖDINIAI SIUNTINIAI
Į LIETUVĄ LAIVU**
Primami iki lapkričio 13 d.
7269 S. Harlem Ave., Bridgeview,
IL 60465
Tel. 1-800-SPARNAI; 1-800-772-7624
1554 Carmen Drive, Elk Grove
Village, IL 60007
Tel. 1-800-AMBER XP;
1-800-262-3797
Skambučiai į Lietuvą 8 c/min.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOSI

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$34
8 svarų statinaitė — \$20

Skambinkite: 708-687-5627.
Pristatome UPS.

žurnalistų, kurie, kaip ir sovietmečiu, parsiduoda, išsižadėdami savo sąžinės laisvės“ (2000.01.06)

Tačiau galime džiaugtis, kad tėvynėje, nežiūrint tų visų neigiamybių, per šiuos 10 nepriklausomybės metų yra nepaprastai daug pasiektas: kiek daug gražaus, patriotiško ir religingo jaunimo auga ir auklėjasi ateitininkų, skautų gretose bei atsikūrusiose katalikiškose mokyklose, kiek daug dorų profesionalų, mokytojų ir katechetų formuojasi universitetuose, katechetiniuose centruose; kiek daug jaunųjų ir merginų yra apsišprendusių pašvesti visą savo gyvenimą dvasiniam-moraliniam tautos atsinaujinimui ir tam rimtai ruošiasi kunigų seminarijose ir atsikūrusiose vienuolijose.

Rašytojas Kazys Jankus, stebėdamas heroiškas tautos pastangas, kuriant demokratišką-krikščionišką valstybę, rašo: „Formuojasi naujas žmogus, sunkiai, bet vis tiek jis save formuoja, nes „jiems rūpi ateitis ir darbe remiasi turtinga praeitimi“ (XXI amžius, 1992.12.20)

Mes, lietuviška išeivija, galime pelnytai džiaugtis, jog suvokėm Dievo Apvaizdos mums patiktą misiją ir bandom ją sąžiningai vykdyti. Apsijungę kraštų ir Pasaulio lietuvių bendruomenėje bei Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungoje ir nuosirdžiai bendradarbiaudami su lietuviškom parapijom bei vienuolijomis, išlaikome li-tuanistines mokyklas, organizuojame jaunimo stovyklas, rengiame kongresus, kau-piame fondus kultūrinei ir visuomeninei veiklai paremti išeivijoje bei Lietuvoje. Sovietinės okupacijos metais įvairiais būdais beldėmės į pasaulio tautų sąžinę, reikalauj-dami Lietuvai teisės būti šeimininge savame krašte, da-bar, Lietuvai atgavus valstybi-

nę nepriklausomybę, talkiname tautai, teikdami moralinę, finansinę ir profesinę pagalbą.

Ne viskuo esame patenkinti. Ne viskas ir pas mus išeivijoje yra taip, kaip norėtume kad būtų, ne visuomet pajėgiame skaityti „laiko ženklus“ bei turime moralinės drąsos padaryti pasiektųjų sąlygų diktuojamus persitvarkymus. Tačiau, bendrai paėmus, kaip liudija kad ir šiandien pateikti lietuvių bendruomenių apyskaitiniai pranešimai apie mūsų kultūrinę, religinę, visuomeninę bei socialinę veiklą, mes iš tiesų stengiamės atlikti Dievo Apvaizdos mums pavestą dvigubą misiją: išlikti organizuota, kūrybinga bendruomene ir savo etninį paveldą perduoti priaugantiems kartoms; ir antra — puoselėti krikščionišką solidarumą su Lietuva jos permainingos istorijos raidoje.

Noriu baigti Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko arkiv. S. Tamkevičiaus žodžiais, pasakytus prieš porą metų Čikagoje: „Nuosirdus acū, — kalbėjo arkivyskupas, — kad Lietuvos ir Bažnyčios reikalai jūsų širdyse turi svarbią vietą. Acū, kad rūpinotės Lietuva, kai buvome pavergti, ir dabar, kai mokomės gyventi laisvėje. [...] Acū, kad davėt mums prezidentą, kuris, gyvenęs laisvos ir demokratinės visuomenės sąlygomis, galės padėti Lietuvai eiti tuo pačiu keliu. [...] Jūsų pasitarinavimas Lietuvai nėra tik pinigai, kuriuos jūs dažnai paaukojate vykdymams projektams. [...] Lietuva iš jūsų turi mokytis atkakliai dirbti, būti atsakinga už savo pasirinkimus ir sprendimus. [...] Kviečiu visus maldai už Lietuvą, už jos žmones, besirūpinančius geru ateitimi, ir už visus, kurie pasitiekdami Dievu, dirba ir kuria ateitį“.

Hartford, CT, 2000.09.30

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PREZIDENTINIAI KANDIDATAI IR A. GEČIO STRAIPSNIS

Spalio 24 d. straipsnyje „NATO pletra ir prez. kandidatai“ Gečys gana objektyviai aprašo respublikonų ir demokratų pžiūras į NATO pletimą ir lietuvių organizacijų bei pavienių asmenų įtaką, kad NATO pletros klausimas buvo įtrauktas į demokratų ir respublikonų programą ir kad prezidentiniai kandidatai tuo reikalu yra pareiškę savo pasisakymus. Taip, ir demokratai, ir respublikonai pasisako už NATO reikšmę Europoje taikos išlaikymui ir tolimesnę NATO pletimą, suminėdami Baltijos valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Sutinku su A. Gečiu, kad čia neapelnas visų, kurie dirbo ir tebedirba ta linkme. Bet kai A. Gečys pradeda girti Leon Fierth, Gore, patarėjo apsilankymą, JAV LB XVI tarybos sesijoje Connecticut, kuris net nesusi- gaude, kur esąs ir kam atsto- vauja pradedamas savo kalbą, o užmetinėja, kad Bush pa- tarėja prof. Condaleezza Rice vengia susitikti su lietuvių ir baltų atstovais ir, būdama prezidento Bush patarėja, nu- delse Lietuvos pripažinimą, neturi nei trupinėlio tiesos. Patariu A. Gečiui pasiskaityti jos parašytas knygas apie Ry- tų Europą ir buvusią Sovietų Sąjungą. Taip pat pasiskaityti, ką ji kalbėjo Respublikonų konvencijoje, Philadelphijoje, pristatydama respublikonų ir Bush užsienio politiką, bei vė- lesnius pasisakymus rinkimi- nės akcijos metu ir prezidento George Bush prisiminimus. Nereikia iškreipti faktų ir pa- miršti, kokia padėtis buvo tuo metu.

Tik gavome gerą žinią, kad JAV Kongresas atmetė, anks- čiau Atstovų rūmuose priimtą, demokratų atstovės iš Kali- fornijos, Maxine Walters „amendment #397“ ir senato- rius Bingaman „amendment #3491“, irgi demokrato, už kurį kong. Walters „amendment“ Atstovų rūmuose balsavo de- mokratai taip: už — 189, prieš — 16 ir 6 — susilaikė. Res- publikonai: 194 — prieš, už — 26 ir 2 — susilaikė. A. Gečys tas statistikas turėjo, nepa-

minėjo ir pateikė išvadą, kad demokratai mums palankesni. O dėl atmetimo „kong. Wal- ters amendment“, ir spalio 26- tą JAV Kongrese priimto nu- tarimo, kad skirti 20 mln. do- lerių Baltijos šalims, jų pasi- rengimui į NATO, čia vėl dar- bavosi daug visokių grupių ir pavienių asmenų, ir visiems tenka sakyti aciu, de ja, ir vėl minima tik Amerikos Baltų laisvės lyga (Baltic American Freedom League BALF). Mini- mas JAV atstovas iš Michi- gan — Joseph Knollenberg, kuris buvo vienas pagrindinių atstovų, kad „amendment“ buvo pakeistas. Ar manot, kad jo draugystė buvo įsigyta išmetinėjant, o ne ilgų ir nu- lėtinių draugystų jo informa- vimu? Ar manot, kad iš 16-kos JAV atstovų iš Michigan val- stijos, dvylika priklauso „Bal- tic Caucus“, kad jiems išme- tinėjome?

Bent dauguma mūsų sten- giamės surasti Lietuvai drau- gų, JAV Kongrese, vyriausy- bėje ir kitur. Ne kaltinimais ir išmetinėjimais juos patrauk- sime į mūsų pusę, o manda- giais prašymais ir paaiškini- mais, ko siekiame. Taip, jeigu gubernatorius George W. Bush laimės rinkimus, prof. Condaleezza Rice užims aukš- tą vietą Bush administracijoje ir ką darys A. Gečys, kai jam reikės kalbėti su Ms. Rice, prašant paramos priimti Lie- tuvą į NATO, atstovaujant JAV Lietuvių Bendruomenę?

Nespauskime į dubenį sriu- bos, nes kartais gali prisieiti ją valgyti.

Jonas Urbanas
Amerikos Lietuvių
respublikonų federacijos
pirmininkas

NEPRAVARDŽIUOKITE MANĖS „DYPUKĘ“

Vienai redaktorei vežti visą dienraščio vežimą, visad gal- vojau, kad turi būti neapsako- mai sunkus įsipareigojimas. A. V. Škiudaitė tą darbą pa- lengvino, redaktorei praverda- ma plyšėlį erdvės, minutėlę laisvės nuo redakcinio darbo. I Lietuvą grįžtančiai A. V. Škiu- daitei linkiu sėkmės ir noro mūsų visų neužmiršti. Tačiau, prieš išvykstant, norėčiau,

kad tas išgabenas jvaizdis apie mus būtų tikslus.

Savo atsisveikinimo su red. D. Bindokiene pokalby („Draugas“, spalio 25 d.) A. V. Škiudaitė kalbėjo, kaip jai sekėsi bendrauti su „vadina- maisiais dypukais“.

Nesileisdama į polemiką, norėčiau pastebėti, kad žodis „dypukas“ yra pravardžiavi- mas, o ne kokios kartos sa- voka. Tokiais buvo pravar- džiuojami anglų kalbos nemo- kantys mano tėvai, tokiais bu- vome apšaukti mes, Europos išmestų imigrantų vaikai. Ti- kiui, kad, grįždama į Lietuvą, A. V. Škiudaitė išsivės ir pir- mosios ar antrosios imigraci- jos bangos išsireiškimo sava- kas.

Liuda Germanienė
Lisle, IL

OLIMPIEČIŲ GATVĖ SOSTINĖJE

Vilnius, spalio 6 d. (Elta) — Nuo šiol dalis Vilniaus Žve- jų gatvės — nuo Rinktinės gatvės iki Žirmūnų tilto — va- dinsis Olimpietų vardu. Pir- moji Olimpietų gatvės iškaba penktadienį iškilmingai buvo pritvirtinta prie sostinės „Žal- girio“ plaukimo baseino.

Iškabą pritvirtino Sydney olimpinė čempionė šaulė Dai- na Gudžinevičiūtė ir Vilniaus meras Rolandas Paksas.

„Simboliška, jog Olimpi- etų gatvė atidaroma prie ba- seino, kuriame išaugo olimpi- niai prizininkai — Arvydas Juozaitis, Lina Kačiūsyte, Ro- bertas Žulpa, Raimundas Ma- zuolis. Be to, šioje gatvėje yra „Lietuvos ryto“ krepšinio are- na, kurioje žaidžia olimpiados prizininkai“, kalbėjo Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidentas Artūras Povilūnas. „Šios gatvės atida- rymas — pagarba ne tik olim- piniams čempionams, bet ir visiems sportininkams, daly- vavusiems olimpinėse žaidy- nėse“, pažymėjo jis.

Beje, lapkričio mėnesį i Olimpietų gatvę persikels LTOK būstinė. R. Paksas džiaugėsi sėk- mingu Lietuvos sportininkų pasirodymu olimpiadoje ir pa- tikino, kad su sportu susijusių gatvių pavadinimų atsirad- daugiau. „Bus tų gatvių, tik veikt medalius į Lietuvą“, sa- kė R. Paksas.

A. † A.

RIMAI TAMOŠIŪNIENEI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą jos vyrui ALGIUI, sūnui MATUI ir kitiems artimiesiems.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, administracija, mokytojai, mokiniai ir jų tėveliai

A. † A.

GRACE W. KUTKUS

žuvus automobilio avarijoje, jos vyrui ARŪNUI, seseriai, uošviams EMILIJAI ir LEONARDUI KUTKAMS bei jų šeimoms reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Dana Anužis

Regina Duobienė

Kazimieras ir Elena Karveliai

Eugenijus ir Erna Mičiūnai

Antanas ir Stasė Zaparackai

dr. Žibutė Zaparackas

Janina ir Vacys Mitkai

A. † A.

STASEI KALIBATAITEI GASPARAVIČIENEI LARSEN

mirus, dukrai ALDONAI, sūnams ROMUI, ALGIUI ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Petras ir Birutė Buchai

A. † A.

RIMAI SKORUBSKAITEI TAMOŠIŪNIENEI

taip anksti iškeliavus Amžinybėn, jos vyrą, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininką sporto reikalams ALGJ TAMOŠIŪNĄ, sūnelį MATUKĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

JAV LB Krašto valdyba

Mielą klubo valdybos narį BRONIŲ ir klubo narį PETRĄ BLEKIUS, jų seseriai

A. † A.

ANELEI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

Anglijos lietuvių klubas Čikagoje.

A. † A.

VINCUI ANKUI

užbaigus šią žemišką kelionę, šioje sunkioje netekties valandoje reiškiamė nuoširdžią ir gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI ir visiems artimiesiems.

Ona ir Pranas Michelevičiai

A. † A.

JUZELEI ORANTIENEI PLEDAITEI

mirus, liūdinčias jos dukras DALIĄ ir JÜRATĘ bei jų šeimas ir visus giminių bei artimuosius širdingai užjaučiame ir kartu liūdimė.

V. Bagdonienė

O. Lanienė

J. Baltrušaitis

S. Kazlauskienė

J. ir R. Budreikos

A. Sandargienė

J. ir J. Daugelos

R. Snarskienė

A. Dautartienė

O. Zdaržinskienė

Florida

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.
„DRAUGA“ atmintime savo testamentė.

DRAUGAS, 2000 m. spalio 31 d., antradienis

5

A. † A.

VIKTORIJA KOZUKAUSKAITE

Mirė 2000 m. spalio 28 d., sulaukusi 98 metų. Gyveno Glenview, IL, anksčiau Kanadoje, Floridoje ir Čikagoje. Gimė Liepojoje, Latvijoje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: sūnėnas Algis Tirva su žmona Liucija ir jų vaikai — Robertas su žmona Kimberly, Viktoras ir Andrea bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

A.a. Viktorija pašarvota antradienį, spalio 31 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 1 d. Iš laidojimo namų 9:30 v.r. velionė bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Lietuvių tautinėse kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvių fondui.

Nuliūdęs sūnėnas su šeima.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A.

VERONIKA MAČIULYTĖ STAKĖNIENĖ

Mirė 2000 m. spalio 27 d., sulaukusi 98 metų.

Gyveno Čikagoje, Marquette Parke. Gimė Lietuvoje. Nuliūdę liko: dukte Janina Yosgien, anūkas Andre Yosgien su žmona Jacqueline, proanūke Amilee; sūnus Anthony Stakėnas, marti Joan, anūkas Michael Stakėnas su žmona Katherine, proanūkai Derek, Sara ir Laura; anūke Linda Rodgers su vyru Steve, anūkas Andrew Stakėnas su žmona Kelly bei Mačiulių šeima Lietuvoje.

A.a. Veronika pašarvota antradienį, spalio 31 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės trečiadienį, lapkričio 1 d. Iš laidojimo namų 9 v.r. velionė bus atlydėta į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lithuanian Seminarian Fund of Rome, Italy.

Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Donal M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A.

ELLA RADYS

Mirė 2000 m. spalio 25 d. Lake Oswego Oregon, sulaukusi 86 metų.

Velionė buvo gimusi Kaune.

Nuliūdę liko: dukte Diana Algminas ir uošvis Arvydas, sūnus Raimundas ir Arvinas su šeima.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 1 d., 11 val. ryto Woodlawn Cemetery, 7600 W. Cermak Rd., Forest Park, IL.

Susitikimas prie kapo.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Kuralko Funeral Home.
Tel. 708-447-2500.

A. † A.

POVILUI PLECHAVIČIUI, JN

mirus, gimnazijos bei čiuożyklos draugą brolių NORBERTĄ PLECHAVIČIŲ, seserį IRENĄ PLECHAVIČIŲ VEDARIENĘ užjaučia ir dalinasi liūdesiu

Rožė (Žiemelytė) ir Kazys Ražauskai

A. † A.

fil. RIMA SKORUBSKAITE TAMOŠIŪNIENE

Nelaiku iškeliavai, miela sese. Nelaiku palikai savo brangią šeimynėlę. Nelaiku apleidai savo vietą mūsų tarpe. Rodos tik buvai čia, o dabar esi kitur — ten, kur mes kartu jau daugiau negalėsime su tavim pasikalbėti, nei pasidžiaugti gyvenimu. Nors iškeliavai Amžinybėn, sese, tu visuomet liksi gyva mūsų širdyse ir mūsų mintyse.

Reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą vyrui ALGIUI, sūneliui MATUKUI, giminėms ir artimiesiems.

Akademins Skautų Sąjūdis

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedules subject to change without notice.

SAS
Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Antanas Rīskus, Gintare Daulytė ir Aleksas Kubilius įdėmiai klausosi draugų pasakojimų po rytinio pasisveikinimo „Žiburelio“ Montessori mokyklėlėje. „Žiburelio“ mokyklėlės tėvų komitetas lapkričio 3 d. 7:30 val. v. PLC Bocių menėje ruošia „Kortų vakarą“. Visus kviečiame atvykti ir pamatyti lietuvišką mazglių mokyklėlę. Daugiau informacijos skambinant Lilijai Kelpšienei tel. 630-778-1686.

Vėlinių diena yra ketvirtadienį, lapkričio 2 d. Tai maldos už mirusius ir susikaupimo metas. Vėlinių dienos intensijomis Mišios bus aukojamos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, 7:30 ir 8 val. ryte, o taip pat 7 val. vakare.

Šv. Mišios už Čikagos skyriaus mirusius ramovėnus bus aukojamos lapkričio 2 d., ketvirtadienį, 5 val.p.p. tėvų jėzuitų koplyčioje. Ramovėnai, birutės, šauliai ir visuomenė kviečiama dalyvauti.

Ina Bertulytė-Bray, lietuvių visuomenės darbuotoja, gyvenanti Seattle, WA, keturias dienas praleido Čikagoje. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (Žilevičiaus-Kreiveno muzikologijos archyve), rinkdama medžiagą savo tevo muz. Juozo Bertulio muzikines kūrybos leidiniams. Muz. J. Bertulis (1893-1970) kadaise gyveno Čikagoje ir gyvai reikiškesi muzikinėje veikloje. Lietuvių muzikologijos archyve saugomas J. Bertulio kūrybinis palikimas.

Pasaulio lietuvių centro kalėdinė mugė įvyks gruodžio 2-3 dienomis centro didžiojoje salėje. Paskambinkite Aldonai Palekienei tel. 708-448-7436 ir užsisakykite vietas. Salėje stalų skaičius ribotas.

Iš arti ir toli

Rimgailės Zotovienės 20-oji meno paroda atidaroma lapkričio 17 d. 5:30 val.p.p. Juno Beach, FL, Towncenter. Parodoje, pavadintoje „Grace of Nature“, bus eksponuojamos 24 akvarelės. Drauge su paveikslais bus rodomos septyniolika Katharine von Noorden skulptūrų. Paroda tęsis iki sausio 10 d.

Jaunieji pianistai su savo mokytoju po koncerto, skirtą M. K. Čiurlioniui. Iš kairės: Kęstutis, Šarūnas ir Adomas Daugirdai, Rokas Zubovas, Raimundas Kazlauskas ir Saulė Grybauskaitė. Koncerte taip pat skambino ir Algis Grybauskas.

Pasaulio lietuvių centro tradicinė madų paroda „Rudens simfonija“ įvyks lapkričio 19 d., sekmadienį, 12 val. centro didžiojoje salėje. Gavome labai daug gražių, idomių rūbų. Jie įvairaus dydžio, ilgio, didelis spalvų ir jų derinių pasirinkimas. Madas demonstruos grakščios, linksmos modeliuotojos. Atsilankę tikrai nenusivilsite. Kviečiame iš anksto užsisakyti stalus ar pavienes vietas. Skambinkite Žibutei Pranskevičienei tel. 630-257-0153 arba Dainai Siliūnienėi tel. 630-852-3204. Laukiame viešnių ir svečių.

Skiepais nuo gripo (Flu Shots) būsite skiepijami lapkričio 2 d., ketvirtadienį, nuo 1 val.p.p. iki 3 val.p.p. Naudojimosi proga! Kviečia LB Lemonto Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius.

Čiurlionio festivalis

Šį penktadienį, lapkričio 3 d., 7 val.v. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, vyks Čiurlionio festivalio šiuolaikinio meno parodos atidarymas. Kartu su atidarymu vyks koncertas ir keturios poetės – Julija Švabaitė-Gyliene, Eglė Juodvalke, Daiva Karuzaitė ir Vilija Vakaraitė skaitys savo poeziją, skirtą M. K. Čiurlioniui. Bilietus bus galima įsigyti prie durų arba iš anksto „Seklyčioje“.

Trečiadienį, lapkričio 1 d., 7 val.v. Chicago Cultural Center (78 E. Washington) M. K. Čiurlionio kūrinius atliks „Dainavos“ choras, Vilniaus styginių kvartetas, pianistas R. Zubovas, dalyvaus aktorė A. Budrytė. Įėjimas – nemokamas.

ČIURLIONIO FESTIVALIO PRADĖJO VAIKAI

Praėjusį šeštadienį, spalio 28 d., vidurdienį įvyko pirmasis Čiurlionio festivalio renginys.

Lemonto Maironio lituanistinėje mokykloje buvo surengtas vaikų piešinių parodėlės atidarymas, o Lietuvių fondo salėje M. K. Čiurlionio dainas dainavo Pal. J. Matulaičio misijos vaikų choras, vadovaujamas Dariaus Polikaickio, M. K. Čiurlionio kūrinius skambino jaunieji pianistai Algis ir Saulė Grybauskai, Šarūnas, Adomas ir Kęstutis Daugirdai (Kęstutis taip pat akompanavo vaikų choreliui), Raimundas Kazlauskas ir Čiurlionio festivalio sumanytojas Rokas Zubovas. Po to skambant M. K. Čiurlionio simfoninei poemai „Jūra“ buvo rodomos mūsų žymiojo dailininko paveikslų skaidrės.

Šį šeštadienį, lapkričio 4 d., 12 val. Čiurlionio jubiliejui skirtas vaikų koncertas ir parodėlės bus surengti ir Čikagos lituanistinėje mokykloje.

JC MOTERŲ KLUBO DVIDEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Jaunimo centro moterų klubo narės lapkričio 12 d., sekmadienį, ruošia klubo 20 metų sukakties minėjimą.

Tėvų jėzuitų koplyčioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už mirusius klubo narys. Pabendraujimas ir vaišės bus Jaunimo centro kavinėje tuoj po šv. Mišių. Norintieji vaišėse dalyvauti prašomi telefonu pranešti A. Pocienei tel. 708-636-6837.

Per 20 metų Jaunimo centro moterų klubas prisidėjo savo darbais prie centro išlaikymo. Žadam dirbti ir toliau – kol galesime ir kol jausimės esančios reikalingos.

Nuo 1995 m. klubo pirmininkės pareigas eina Anelė Pocienė, sekretorė yra Nijolė Kaveckienė, o izdininkė – Sofija Plėnienė. Per visus paskutinius penkerius metus visos 23 narės draugiškai ir sklandžiai dirbome kartu. Visuose susirinkimuose dalyvaudavo JC valdybos pirmininkė Ma-

ryte Utz ir centro administratore Skirmantė Miglinienė.

Dabar šiek tiek prisiminimų iš JC moterų klubo istorijos. Irena Kriaučiūnienė, JC moterų klubo steigėja, buvo Jaunimo centro (nuo 1980 m. pasauliečių tvarkomo) valdybos pirmininkė. Idėją steigti moterų klubą Irena Kriaučiūnienė pasiūlė Marijai Salikienė. Steigiamasis susirinkimas įvyko 1980 m. lapkričio 6 d. Savo įžanginiame žodyje I. Kriaučiūnienė sakė: „Kai M. Salikienė pasiūlė man steigti JC moterų klubą, aš pajutau, kad didelis darbo krūvis krins nuo mano pečių. Esanti tikrai, kad visos susitelksime ir dirbsime, kad Jaunimo centras būtų mums pačioms ir visiems į jį atejusiems malonus, jautus, patrauklus, kad visi jautųsi kaip namuose“.

Lietuvos gen. garbės konsule J. Dauzvardienė kartą savo kalboje pažymėjo, kad taip malonu, jog lietuvių moterys

savo energiją skyrė mūsų visų kultūros ir visuomeninio gyvenimo namams – Jaunimo centrui.

Apie savo „įvesdinimą“ į centro moterų klubo pirmininkės (pirmininkė išbuvo 15-ka metų) savo atsiminimuose Salomeja Endrijonienė rašė, jog I. Kriaučiūnienės administraciniai gabumai, mokestimas priėmimo prie žmonių, pritraukė ir ją. Irena trečiame susirinkime dalyvėms pareiškė: „Čia – Salomeja Endrijonienė, ir ji bus klubo pirmininkė“.

Pasirodo, kad valdyba buvo jau sudaryta, tik nei viena iš jų nesutiko pirmininkauti. Kai kažkuri paklausė, koks bus klubo tikslas, S. Endrijonienė atsakė: „Jaunimo centras“. Ir taip žinoma visuomenininkė, daugelio organizacijų narė ir ilgametė JC pirmininkė po ilgos ir sunkios ligos mirė 1995 m. sausio 20 d.

JC moterų klubas, kaip S. Endrijonienė ir sakė, dirbo ir dirba Jaunimo centrui. Kas galėtų suskaičiuoti kiek buvo

surengta vakaronių, minėjimų, įvairiausių pobūvių ir kiek talkinta JC renginiams ir iškilmingoms vakarienioms? Reikia paminėti Aleksandrą Likanderienę – vieną veikliausių ir darbščiausių moterų Čikagoje, priklausiusių daugybei lietuviškų organizacijų (ji buvo ir JC moterų klubo valdyboje). Mirė po sunkios ligos 1995 m. vasario 7 d. vos 66 m. tesulaukusi.

Zuzana Žilevičienė su didele meile ir pasiaukojimu talkino S. Endrijonienėi visuose JC ir JC moterų klubo reikaluose, klubo pirmininkės pareigas perėmusiai S. Endrijonienėi mirus. Deja, Z. Žilevičienė irgi pakirto vėžio ligą 1995 m. rugsėjo 1 d. Labai daug JC ir JC moterų klubui dirbo ir talkino Janė Macijauskaitė-Daunorienė ir jos vyras Juozas. Janė į amžinybę buvo pašaukta 1991 m. birželio 15 d. Netrukus paskui ją iškeliavo ir Juozas. Tai šiek tiek prisiminimų iš 20 metų JC moterų klubo veiklos.

Emilija J. Valantinienė

Algis Kronas (kairėje) ir Stasys Žymantas

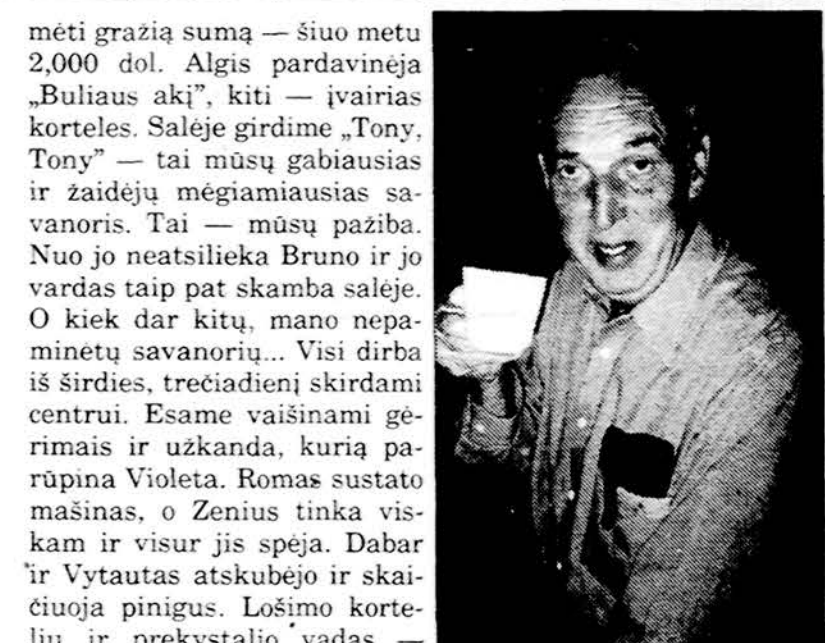
Visos nuotraukos – Baniutės Kronienės

KVIEČIAME „BINGO“ SAVANORIUS

Gavome kvietimus – susirinkime Bocių menėje pabendrauti. Susirinko gražus būrys savanorių, mūsų tarp savęs vadinamų binginininkų. Stalai padengti, gelėmis papuošti. Mūsų naujasis „Bingo“ vadas Kęstutis Ječius su žmona Dalia vaišino visus įvairiais gėrimais, kitas stalas lūžo nuo patiekalų. Visko buvo: salotų, kiaušienės, vištienos, duonos ir kavos su pyragaičiais.

Pavalgę klausėmės sveikinimų, linkėjimų. Gražus mūsų būrys. Prieš šešerius metus PLC gavus leidimą lošti „Bingo“, Alė ir Algio Lieponių kviečiami, susisirinkome mokyti to žaidimo meno. Nebuvom žaidę „Bingo“, nežinojome nei menkiausių taisyklių. Specialistas Joe mus mokė, aiškino visas žaidimo taisykles ir eiga. Žaidėm su vienu lapeliu ir tik tik spėjom pažymėti iššauktus numerius... Kiek juoko, kalbų ir rūpestių. Pagaliau atėjo tas lemtasis trečiadienis, ir mes pasirodėm darbui. Prisipildė pilna salė ir koridorius. Turėjome vilčių, kad sugebėsime dirbti šį darbą... Alė sukosi greitai, Algis nurodinėjo vietas, Kristina ir Baniutė pardavinėjo lošimo knygas, Laima ir Dana dalino dovanėles, kurios mūsų žaidėjams yra labai svarbios ir brangintinos – tai laimė nešantys daiktai. Petras Lieponis rūpinosi pinigų išmokėjimu, jo žmona – pinigų sukačiavimu. Visi kiti bėgino tarp žaidėjų, pardavinėdami įvairius loterijos bilietus. Pietus virė Zita Kušeliauskienė ir jos tėveliai, mums visiems žinomi Aldona ir Vytautas Šoliūnai. Žaidėjai suvažiuavo ne vien iš Lemonto, bet ir iš kitų apylinkių, patikrinti, koks čia „Bingo“. Žinoma, visi amerikiečiai, lietuvių tik keletas išdrįso pabandyti.

Dabar po šešerių metų daug kas pasikeitė. Alė ir Algis išėjo užtarnauti poilsin, taip pat ir vėliau tapęs „Bingo“ karalius Rokas Kronas. Dabar žaidimui vadovauja Kęstutis Ječius, jo žmona Dalia ir Dalia Povilaitienė, kuri nuo pirmų dienų buvo nuolatinė talkininkė. Atėjus žaisti, susitajama prie Rimos Sell ir Agutės Tiškevičienės, kurios pardavinėja knygas. Kitas stalas – dovanėlės, lapeliai. Tai – Marytės Ruzgienės ir Irenos Borėišienės teritorija. Yra išdėlioti ir „Bulius akies“ lapeliai, kuriuos parduoda Stasys Žymantas. Žaidėjai, apsirūpinę tais svarbiais popieriais, salėje ieško tinkamos vietos. Ne bet kur turi būti toji laiminga vieta, o visi nori laimėti. Tikrasis žaidimas prasideda 6:45 val. v., o žmonės renkasi jau 4 val. p.p. Išsidėlioja savo daiktus, kurie turi atnešti laimę, žaidžia kortomis, perka korteles ir „Anks-tyvo paukščio“ žaidimą. Šį žaidimą tvarko Regina, o Birutė, Algis ir Kazys pardavinėja lapelius, Genė šaukia numerius. Irena ir Roma laksto, pardavinėdamos „Žaibo“ žaidimą, kurį žaisdamas asmuo gali lai-

Tony – Antanas Kušeliauskas

meti gražią sumą – šiuo metu 2,000 dol. Algis pardavinėja „Bulius akį“, kiti – įvairias korteles. Salėje girdime „Tony, Tony“ – tai mūsų gabičiausias ir žaidėjų mėgiamiausias savanoris. Tai – mūsų pažiba. Nuo jo neatsilieka Bruno ir jo vardas taip pat skamba salėje. O kiek dar kitų, mano nepaminėtų savanorių... Visi dirba iš širdies, trečiadienį skirdami centrui. Esame vaišinami gerimais ir užkanda, kurią parūpina Violeta. Romas sustato mašiną, o Zenius tinka viskam ir visur jis speja. Dabar ir Vytautas atsukubėjo ir skaičiuoja pinigus. Lošimo kortelių ir prekystalio vadas – Dalia. Ji visur speja ir laimėtojams pinigų išdalina. Visų savanorių pavardžių neminiu, nes šiam raštui galo nebūtų, nors ir norėčiau.

Baigdama vėl grįžtu prie mūsų pobūvio, kuriame buvo įteiktos padėkos lentelės Karalienei ir Karaliui, savanoriai apdovanoti kvapniu mielu (idomu, kodėl?), o vyrai – skrybėlėmis. Tarybos pirmininkas Rimantas Griškėlis padėkojo ir pasidžiaugė, kad per

Alė ir Algis Lieponiai

Zenonas Mereckis (kairėje) ir Rimantas Griškėlis